

Návrh

na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb. o plánech péče, zásadách péče a podkladech
k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, kterou se provádí některá
ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších
předpisů

Přírodní památka

Klokočínské louky

Datum zpracování:
září 2020

1. Název zvláště chráněného území

Klokočínské louky

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území

Přírodní památka (dále také PP) ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon).

3. Předměty ochrany a jejich popis

3.1. Souhrnná charakteristika předmětů ochrany:

Předmětem ochrany je komplex bezkolencových luk v Nivě Blanice s výskytem druhově bohatých společenstev rostlin a živočichů, zejména bekasiny otavní, čolka obecného, kuňky obecné, pídalky vachtové, bahničky jednoplevé, pampelišky sličné, prstnatce májového, ptačince bahenního, rozpuku jízlivého, vrbiny kytkokvěté, žebratky bahenní a žluťuchy lesklé.

3.2. Popis hlavních předmětů ochrany:

A. Ekosystémy

Název ekosystému	Podíl plochy v ZCHÚ (%)	Popis ekosystému
bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion caeruleae</i>)	celkem včetně degradovaných biotopů cca 60 %	Vyhraněné a zároveň zachovalejší porosty tohoto svazu se nacházejí v západní polovině území a dále pouze ojediněle ve východní polovině EVL, kde jsou místy podél odvodňovacích kanálů. Hojně jsou přítomny druhy <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Centaurea jacea</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> , <i>Betonica officinalis</i> , <i>Lathyrus pratensis</i> , <i>Ranunculus acris</i> , <i>R. repens</i> , <i>Lychnis flos-cuculi</i> , <i>Cerastium holosteoides</i> subsp. <i>trivialis</i> , <i>Cardamine pratensis</i> , <i>Carex hirta</i> , <i>Mentha arvensis</i> , <i>Festuca pratensis</i> . Místy jsou hojné druhy jako <i>Deschampsia cespitosa</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Galium boreale</i> subsp. <i>boreale</i> , <i>Trifolium hybridum</i> , <i>Stellaria palustris</i> , <i>Achillea ptarmica</i> , <i>Senecio aquaticus</i> , <i>Potentilla anserina</i> , <i>Plantago lanceolata</i> , <i>Succisa pratensis</i> , <i>Potentilla erecta</i> , <i>Odontites vernus</i> subsp. <i>serotinus</i> . Vzácně na přechodu k jiným biotopům se vyskytuje <i>Valeriana dioica</i> a <i>Dactylorhiza majalis</i> subsp. <i>majalis</i> . Přibližně polovina porostů biotopu v území vykazuje známky degradace a vegetace je často zároveň výrazně nevyhraněná. Ve východní polovině území lze velkou část plochy charakterizovat na přechodu ke kulturním loukám s naprostou převahou trav a jen s roztroušeným výskytem diagnostických druhů biotopu střídavě vlhkých bezkolencových luk. V západní polovině území lze aktuální stav vegetace svazu <i>Molinion</i> hodnotit písmenem B na pětičlenné stupnici. Jedná se převážně o dobře zachovalé porosty s vysokou mírou nasycení diagnostickými druhy, avšak místy jsou porosty ochuzené, ukazují vysoký podíl trav nebo ruderalních druhů. Porosty ve východní polovině lze hodnotit převážně písmenem C. Místy se stav blíží definici písmena D.

B. Druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
Živočichové			
<i>Orthonama vittata</i> píd'alka vachtová	7.6. - 3 ex., 1.8. – 2 ex., 27.8. 1 ex., vše v podmáčené oblasti (49.222316, 14.189237)	NT	Velmi lokální druh mokřadních biotopů
<i>Lissotriton vulgaris</i> - čolek obecný	zejména v některých částech melioračních struh v Z části, stabilní výskyt	SO/VU	Rozmnožuje se v rybnících, tůních, jezírkách v lomech, hlinících a pískovnách, v zatopených příkopech podél cest, kalužích na polních i lesních cestách a v závlahových kanálech. Dosti často i v požárních nádržích a ve vybetonovaných venkovských koupalištích s dostatečnou potravní nabídkou a také v mělkých zátokách přehradních nádrží. Populace čolků setrvává ve vodě přibližně tři až čtyři měsíce. Pak žijí čolci v lese i mimo les, na loukách a v lidských sídlech.
<i>Bombina bombina</i> - kuňka obecná	Zazemněné meliorační strouhy	SO, EN Natura 2000 (příloha II. a IV.)	Kuňka obecná se rozmnožuje obvykle v nelesních rybnících a tůních s pozvolnými břehy a dostatkem mělkých litorálů, s vyšším zastoupením měkkých vodních makrofyt. Kromě rybníků se kuňka rozmnožuje v tůních na loukách a lučních ladech, v lomech, pískovnách, na výsypkách, ve vodních kanálech, v koupalištích, požárních nádržích, kalužích na zvodnělých tankodromech a v menší míře i v kalužích na cestách či rozlitiích v polích. Dospělci se v průběhu roku zdržují v rozličných typech vod, ale i na souši.
<i>Gallinago gallinago</i> – Bekasina otavní	Několik hnízdicích párů, lokalita patří k nejcennějším na Českobudějovicku	SO /EN	V době hnízdění vyhledává především mokré a podmáčené louky a jejich okraje s vyšší vegetací, výtohy rybníků s porosty ostřic, rašeliniště a další mokřady vč. zamokřených částí pastvin např. prameniště.
Rostliny			
<i>Cicuta virosa</i> rozpupek jízlivý	roztroušeně až hojně v Z polovině kanálu procházejícího celou západní polovinou	C2b, CIII, VU	Okraje mokřadů bažinné olšiny
<i>Dactylorhiza majalis</i> subsp. <i>majalis</i> prstnatec májový pravý	41 kvetoucích ex., nedaleko západního nekoseného okraje území na podmáčeném stanovišti, výskyt byl soustředěn do plochy o velikosti cca 10 x 20 m (49.2241583N, 14.1852686E) a 2 ex. rostly cca 35 m jihovýchodně od hlavního výskytu	O, C3	Druh sušších až bažinatých luk, slatin, rašelinišť, od nížin po nižší horské polohy.

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
<i>Eleocharis uniglumis</i> subsp. <i>uniglumis</i> bahnička jednoplevá pravá	v nekosené části u S okraje a ve vlhké části kosené louky u JV okraje západní poloviny	C2b, CI, VU	Mokřadní a slatinné louky
<i>Hottonia palustris</i> žebrotka bahenní	Roztroušeně až hojně v západní části odvodňovacím kanálu, který prochází napříč celým územím (49.2247750N, 14.1872319E), dále dva menší výskyty v tomto kanálu z obou stran asfaltové komunikace, která protíná území severojižním směrem (49.2237031N, 14.1908797E; 49.2235628N, 14.1915022E), celkem nižší desítky m ²	O, C3	Druh mělkých tůní, slepých ramen, příkopů, těžištěm rozšíření jsou rybniční oblasti a nížiny, povodí větších řek
<i>Lysimachia thyrsiflora</i> vrbina kytkokvětá	roztroušeně na březích západní poloviny odvodňovacího kanálu, který prochází napříč celým územím (49.2243617N, 14.1885944E), desítky ex.	SO, C3	Druh trvale nebo přechodně zaplavovaných březích tůní, slepých ramen, bažin a rašelinných luk. Od pásma nížin až do podhůří.
<i>Stellaria palustris</i> ptačinec bahenní	roztroušeně, místy hojně	C2b, -, CII, VU	Mokřadní a slatinné louky
<i>Taraxacum subalpinum</i> pampeliška sličná	NDOP: 2002 – Milan Soukup – mapování biotopů; 2019 druh nepotvrzen (obtížná determinace), výskyt pravděpodobný	O, C2t	Druh slatinných a vlhkých luk nížin až pahorkatin.
<i>Thalictrum lucidum</i> žluťucha lesklá	roztroušeně až ojediněle	C3, CIII, NT	Mokřady, vlhké louky

4. Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem péče je zachování reprezentativní ukázky střídavě vlhkých bezkolencových luk a zajištění prosperity druhů na tato místa vázaných, zejména bekasiny otavní, čolka obecného, kuňky obecné, pídálky vachtové, bahničky jednoplevé, pampelišky sličné, prstnatce májového, ptačince bahenního, rozpuku jízlivého, vrbiny kytkokvěté, žebrotky bahenní a žluťuchy lesklé, které lze označit za deštníkové druhy pro tento biotop (stanoviště). Vzhledem k neuspokojivému stavu biotopů je nutné první fázi jejich stav cílenými managementovými zásahy zlepšit.

5. Základní ochranné podmínky

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona.

6. Návrh bližších ochranných podmínek

V souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona se navrhuje, aby na území nově navržené PP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- a) povolovat změny druhu pozemků nebo způsobů jejich využití,
- b) zřizovat skládky jakýchkoli materiálů,
- c) povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků,
- d) hnojit pozemky anebo používat chemické prostředky,
- e) vláčet, kosit a provádět další typy strojových zemědělských zásahů v období 15.2.–14.7.
- f) zřizovat příkrmovací zařízení nebo slaniska, příkrmovat zvěř mimo příkrmovací zařízení,
- g) vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy.

Souhlasy uvedené v bodech a) až g) se nevyžadují, pokud tyto činnosti vykonává přímo příslušný orgán ochrany přírody, nebo jsou příslušným orgánem ochrany přírody požadovány v rámci realizace schváleného plánu péče nebo v rámci opatření ke zlepšení stavu prostředí přírodní památky a jejího ochranného pásma.

7. Vymezení hranice přírodní památky a jejího ochranného pásma

7.1. Navrhovaná hranice přírodní památky:

Hranice území je na většině své délky vymezena po liniích zřetelných v terénu (železniční trať, odvodňovací příkopy, silnice), pouze v severozápadní části území je její vedení v terénu nezřetelné.

7.2. Vymezení ochranného pásma přírodní památky:

Ochranné pásmo se nevyhlašuje.

7.3. Získání informace o vymezení přírodní památky a jejího ochranného pásma:

Zákres a vymezení hranice PP je přílohou číslo 1 a 3 tohoto návrhu.

Návrh hranic PP je dále k dispozici na internetových stránkách Krajského úřadu – Jihočeský kraj (www.kraj-jihocesky.cz) v kapitole „Krajský úřad – Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví – Ochrana přírody a krajiny – Oddělení – Příroda, krajina, druhová ochrana – Zvláště chráněná území“ (<https://zp.kraj-jihocesky.cz/zvlaste-chranena-uzemi.html>).

8. Územně správní zařazení přírodní památky a ochranného pásma

kraj: Jihočeský

okres: Písek

obec s rozšířenou působností: Písek

obec s pověřeným obecním úřadem: Protivín

obec: Skály

katastrální území: Skály u Protivína

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem přírodní památky a ochranného pásma přírodní památky

Podrobný výčet parcel, výměr je přílohou č. 2 tohoto návrhu.

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území*

Přírodní památka: 34,4888 ha

Celkem: **34,4888 ha**

* *výměra byla stanovena výpočtem z mapových podkladů (v programu ArcGIS)*

11. Odůvodnění návrhu

11.1. Historie ochrany území, vymezení PP:

Území doposud nebylo zvláště chráněné v žádné kategorii definované zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů. Nařízením vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády“), se území navrhované PP stalo evropsky významnou lokalitou CZ0310010 Klokočínské louky.

Území doposud nebylo zvláště chráněné, pouze na část zasahuje ochranné pásmo blízké přírodní památky Skalský. Chráněný přírodní výtvar Skalský byl zřízen Vyhláškou Okresního národního výboru Písek, o zřízení chráněných přírodních výtvarů ze dne 4. 12. 1985, s účinností od 1. 2. 1986.

11.2. Hlavní důvody zpracování návrhu na vyhlášení PP:

Hlavním důvodem zpracování návrhu na vyhlášení přírodní památky je zařazení lokality na národní seznam evropsky významných lokalit.

11.3. K názvu zvláště chráněného území:

Navrhován je název Klokočínské louky vycházející z místního pojmenování lokality odvozeného od blízké tvrze Klokočín. Shodný název nese i evropsky významná lokalita.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území:

Vzhledem k současnému charakteru lokality, historickému způsobu ochrany i na základě metodiky MŽP pro stanovení kategorií zvláště chráněných území a nařízení vlády, je navrhována kategorie přírodní památka.

11.5. K předmětům ochrany:

Navrhovaný předmět ochrany přírodní památky vychází z nařízení vlády, které definuje jako předmět ochrany EVL konkrétní typ přírodního stanoviště. Předmět ochrany je dále konkretizován výčtem významných druhů rostlin a živočichů vyskytujících se na lokalitě, které byly identifikovány inventarizačními průzkumy provedenými v roce 2019.

11.6. K cílům ochrany:

Cíle ochrany jsou formulovány v souladu s ustanovením § 36 zákona tak, aby bylo zajištěno zachování předmětu ochrany v příznivém stavu.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek:

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PP a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám:

ad a) *povolovat změny druhů pozemků nebo způsobů jejich využití:*

Předmět ochrany PP je vázán na stávající druh a způsob využití pozemků; ve většině případů se jedná o trvalé travní porosty a ostatní plochy. Změna druhu a způsobu využití pozemků (například zalesnění) znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany PP je navrhováno vázat ji na souhlas orgánu ochrany přírody.

ad b) *zřizovat skládky jakýchkoli materiálů:*

Stanoviště výskytu některých druhů tvořících předmět ochrany PP mohou být nevhodným umístěním skládky i malého rozsahu nebo krátké doby trvání vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

ad c) *povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků:*

Bezkolencové louky a na ně vázané druhy jsou závislé na dostatečně vysoké hladině podzemní vody. Změny vodního režimu (především případné odvodňování) mohou být výrazně negativním faktorem pro předměty ochrany přírodní památky.

ad d) *hnojit pozemky anebo používat chemické prostředky:*

Hnojení luk vede k hromadění živin v půdě a postupnému nahrazení stanovištně původních druhů konkurenčně zdatnějšími rostlinami. Změna druhového složení a struktury vegetace následně ovlivňuje společenstva živočichů. Při aplikaci chemických látek (biocidů) pak dochází k přímé likvidaci rostlin a živočichů.

ad e) *vláčet, kosit a provádět další typy strojových zemědělských zásahů v období 15.2.–14.7.:*

Strojově prováděné zemědělské činnosti jsou velmi významným faktorem způsobujícím likvidaci hnízd na zemi hnízdících ptáků a vysokou mortalitu vajec a mláďat těchto druhů. Jedná se o nejvýznamnější faktor ohrožující jeden z předmětů ochrany lokality – hnízdní populaci bekasiny otavní.

ad f) *zřizovat příkrmovací zařízení nebo slaniska, příkrmovat zvěř mimo příkrmovací zařízení:*

Zařízení k příkrmování zvěře stejně jako příkrmování mimo příkrmovací zařízení může být zdrojem nežádoucího zvýšení trofie v území a možného zavlékání semen stanovištně nepůvodních druhů rostlin, včetně druhů invazních.

ad g) *vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy:*

Vysazování rostlin a vypouštění živočichů může ohrozit genetickou stabilitu zdrojových nebo posilovaných populací a tím ohrozit tyto druhy na jejich existenci. Dalším rizikem je případné ovlivnění druhů na lokalitě novým prvkem, který může být zdrojem patogenů, důvodem vysoké predace apod. pro populace místních druhů.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Hranice území je na většině své délky vymezena po liniích zřetelných v terénu (železniční trať, odvodňovací příkopy, silnice), pouze v severozápadní části území je její vedení v terénu nezřetelné. V místech, kde hranice nevede po prvcích, jež jsou v terénu jednoznačně identifikovatelné je nutné hranice geodeticky zaměřit a stabilizovat hraničníky v lomových bodech. Hranici je třeba po celém obvodu vymežit pruhovým značením a tabulemi s malým státním znakem ČR a tabulí s uvedením kategorie zvláště chráněného území.

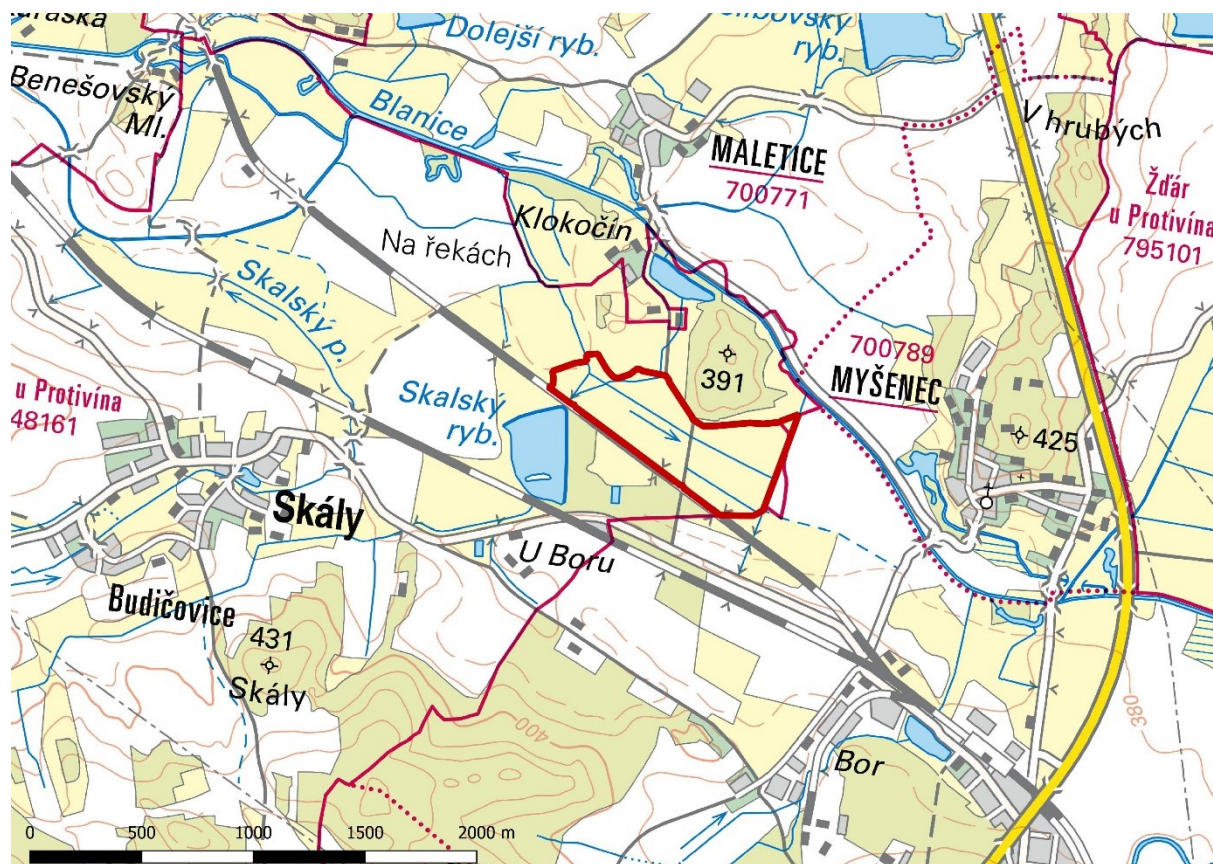
11.10. K vymezení ochranného pásma:

Ochranné pásmo se nevymezuje.

Přílohy:

1. orientační mapa PP Klokočínské louky
2. seznam parcel dotčených navrhovanou PP
3. zákres hranice PP Klokočínské louky do katastrální mapy

Příloha 1: orientační mapa PP Klokočínské louky

Příloha číslo 2: Seznam parcel

Katastrální území: 748161 Skály u Protivína

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
283/1		trvalý travní porost		414	104675	104675
283/2		trvalý travní porost		414	36748	36219
283/3		vodní plocha	koryto vodního toku umělé	414	1704	1700
283/4		lesní pozemek		414	2548	2508
283/5		trvalý travní porost		414	4045	4045
283/6		vodní plocha	koryto vodního toku umělé	414	1790	1790
285/1	281/4	trvalý travní porost		414	84321	84321
	281/5 díl 1			336		
	281/5 díl 2			336		
	281/5 díl 3			10002		
	281/5 díl 4			336		
	281/5 díl 5			336		
285/2	281/4	trvalý travní porost		414	66760	66760
	281/6			348		
	281/5 díl 1			336		
	281/5 díl 2			336		
	281/5 díl 3			10002		
	281/5 díl 4			336		
	281/5 díl 5			336		
285/3	281/4	vodní plocha	koryto vodního toku umělé	414	1246	1246
	281/5 díl 1			336		
	281/5 díl 2			336		
	281/5 díl 3			10002		
	281/5 díl 4			336		
	281/5 díl 5			336		
285/5		vodní plocha	koryto vodního toku umělé	1	872	853
286/1		trvalý travní porost		394	4770	4690
307/1		trvalý travní porost		414	7000	6914
307/2		vodní plocha	zamokřená plocha	414	1922	1868
319	308/1	vodní plocha	koryto vodního toku umělé	414	3280	1319
320	308/1	trvalý travní porost		414	144101	19604
1511/4		ostatní plocha		1	65	65
1511/5		ostatní plocha		1	2496	2496
Celkem						341073

Katastrální území: 733857 Protivín

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
2928/1		trvalý travní porost		1606	3815	3815
Celkem						3815

Příloha číslo 3: zákres hranice PP Klokočínské louky do katastrální mapy

